

Ministru kabineta rīkojums Nr. 702

Rīgā 2025. gada 29. oktobrī (prot. Nr. 45 24. §)

Par valsts pētījumu programmu "Bioloģiskās daudzveidības prioritāro rīcību programmā noteikto pētījumu izstrāde, 2. daļa"

1. Saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma 13. panta otrās daļas 3. punktu, kā arī pamatojoties uz Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumu Nr. 560 "Valsts pētījumu programmu īstenošanas kārtība" 4. punktu, apstiprināt valsts pētījumu programmu "Bioloģiskās daudzveidības prioritāro rīcību programmā noteikto pētījumu izstrāde, 2. daļa" 2026.–2028. gadam (turpmāk – programma).
2. Noteikt Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju par atbildīgo institūciju programmas īstenošanā.
3. Programmas kopējais finansējums laikposmam no 2026. gada līdz 2028. gadam ir 620 000 *euro*, tai skaitā 2026. gadam – 100 000 *euro*, 2027. gadam – 420 000 *euro* un 2028. gadam – 100 000 *euro*. Programmu finansē no Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta apakšprogrammai 05.01.00 "Zinātniskās darbības nodrošināšana" piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.
4. Programmas virsmērķis – radīt jaunas zināšanas un risinājumus dabas aizsardzības un sociālekonomisko interešu salāgošanai mainīgajos klimata apstākļos.
5. Programmas mērķis – pamatojuma izstrāde atbilstošu aizsardzības pasākumu plānošanai un veikšanai, lai sasniegtu Sugu un biotopu aizsardzības likumā definēto labvēlīgas aizsardzības statusu.
6. Noteikt šādus programmas uzdevumus:
 - 6.1. izstrādāt zinātniski pamatotus priekšlikumus optimālai Eiropas Savienības nozīmes sugu un biotopu telpiskai savienotībai (konektivitātei), iekļaujot vienotā dabas teritoriju tīklā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumus un ārpus aizsargājamo dabas teritoriju tīkla esošos biotopus un sugu dzīvotnes;
 - 6.2. nodrošināt pētījumu par biotopu dinamiku, ko ietekmē dažādas apsaimniekošanas metodes un klimata mainība, novērtēt ekosistēmu pakalpojumus un vērtības, lai noteiktu prioritātes aizsardzības pasākumu plānošanai, ņemot vērā

izmaksu efektivitāti, kā arī izstrādāt un aprobēt bioloģiskās daudzveidības ilgtspējas, dabas aizsardzības un atjaunošanas ekonomisko modeli (izveidot kompensējošo pasākumu katalogu, novērtēt ietekmes mazināšanas un kompensējošo pasākumu pakāpi).

7. Noteikt programmai šādus kopīgus (horizontālos) uzdevumus:

7.1. veidot un attīstīt starpdisciplināras zinātnieku grupas bioloģiskās daudzveidības izaicinājumu risināšanai nacionālā un starptautiskā līmenī;

7.2. attīstīt zinātnisko darbību šādos virzienos:

7.2.1. sadarbība ar dabas aizsardzībā iesaistītajiem sociālajiem partneriem (piemēram, saimnieciskās darbības veicējiem, sabiedrības mērķa grupām, nozaru profesionālajām organizācijām, valsts un pašvaldību iestādēm);

7.2.2. iesaistīšanās izglītības procesā, attīstot ar programmas mērķiem un uzdevumiem saistītus maģistrantūras studiju kursus un programmas;

7.2.3. iesaistīšanās starptautiskos pētniecības un attīstības projektos;

7.2.4. zināšanu un labās prakses pārnese;

7.3. nodrošināt komunikāciju par pētniecību, tās rezultātiem un to pamanāmību sabiedrībā;

7.4. nodrošināt pētniecības rezultātu publisku pieejamību, tai skaitā publicēt rezultātus brīvpiekļuves žurnālos un deponēt jauniegūtos pētniecības datus pētniecības datu repozitorijos, veicinot datu atkārtotu izmantošanu atbilstoši "FAIR" principiem (atrodamība, pieejamība, sadarbspēja, atkārtota lietojamība) un zināšanu un labās prakses pārnesei.

8. Programmas īstenošanas laikā sagaidāms viens vai vairāki šādi projekta rezultāti:

8.1. izstrādāts viens telpiskais modelis savienotības (konektivitātes) alternatīvu salīdzināšanai;

8.2. veikts šā rīkojuma 6.2. apakšpunktā minētais pētījums, publiskots viens ziņojums par pētījuma rezultātiem ar identificētiem veicamajiem aizsardzības pasākumiem;

8.3. zinātniskie raksti publicēti *Web of Science* vai *SCOPUS* datubāzēs iekļautajos žurnālos vai rakstu krājumos;

8.4. jauniegūtie pētniecības dati deponēti atvērto pētniecības datu repozitorijos, veicinot datu atkārtotu izmantošanu atbilstoši "FAIR" principiem (atrodamība, pieejamība, sadarbspēja, atkārtota lietojamība).

9. Programmas īstenošanu bez papildu finansējuma piešķiršanas var pagarināt līdz vienam gadam, ja tas ir nepieciešams programmas un tās projektu rezultātu nostiprināšanai un publiskošanai.

Ministru prezidente *E. Siliņa*

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrs *R. Čudars*